

A BIGGER SPLASH

Feszített víztükör

JANKOVICS MÁRTON

NÉHA MEGTÖRTÉNIK A RITKA ESET: A REMAKE EGYENÉRTÉKŰ AZ ALAPFILMMELEL.

Szegény csávó, mindig akart magának egy medencét. Végül megkapta, csak kissé magasnak bizonyult az ár – mondja a narrátor, miközben alsó kameraállásból figyeljük, ahogy William Holden, a középserű, ám ambiciózus forgatókönyvíró holtteste nyugodtan lebeg a feszített víztükör felszínén. Legkésőbb az *Alkony sugárút* nyitójelenete óta tudjuk, hogy a kerti úszómedence nemcsak a luxus szimbóluma, de a végzet helyszíne is lehet. Nem véletlen, hogy Baz Luhrmannál például Rómeó a medencében vall szerelmet Júliának az erkély helyett – félredobva a statikus felállást egy sokkal dinamikusabb, amorfi közegért.

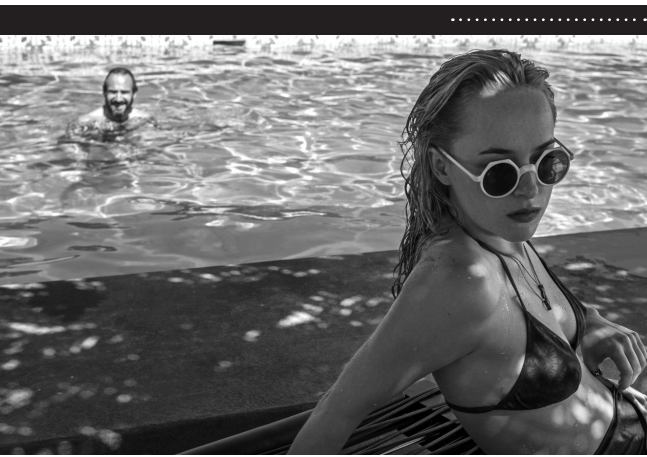
A kertben csábítóan fodrozódó víztömeg ugyanis a fényűzés mellett az emberi libidó fontos metaforájává nőtte ki magát a filmművészetben, amelybe belesobbanva nemcsak a hullámokba, de saját elfojtott vágyaikba és ösztöneikbe is alámerülnek a szereplők (gondoljunk csak a *Diploma előtt* úszómedencés jeleneteire). Ennek a szimbolikának egyik tételfilmje a *medence*, ahol szintén a víz körül bomlik ki Alain

Delonék különös szerelmi négyszöge, sőt, az igazán fontos dolgok mind itt kulminálódnak: a kezdeti idillnek, az ezt válságba sodró rivalizálásnak, majd az érzelmi drámát krimibe átfordító leszámolásnak is a címszereplő medence adja a helyszínét.

Jacques Deray klasszikusának remake-jéhez nem is lehetett volna alkalmasabb rendezőt választani, mint Luca Guadagnino, aki eddig is az elfojtott vágyak és az érzelmi katalizmák filmes boncmesterének számított, ráadásul korábbi filmjeiben is kiemelt szerephez jutottak a medencék: a *Melissa P.* totális magány elől a szexbe menekülő kamaszlánya például egy úszómedence mellett szerzi első megalázó szexuális élményét, a *Szerelmes lettem* milliomoscsmetéje szintén egy medence peremén veri szét koponyáját, amivel végleg felszabadítja házasságtörő anyját a családi elvárások béklyója alól.

Guadagnino nem is okoz csalódást, alázattal nyúl az alapműhöz, közben mégis bátran lehel életet annak kissé formalista szerkezetébe. Az *A Bigger Splash* ugyanis nemcsak címében dinamikusabb és elevenebb a *medencénél*, hanem a karakterábrázolás, a színészi játék és a cselekményvezetés terén is részletgazdagabb. Pedig bevallom, előzetesen felmerült bennem a kérdés, hogy a hatvan felé közelítő Tilda Swinton vajon mit kezd majd az alig harminc éves Romy Schneider helyén, de Guadagnino már az alapszituációt is gyönyörűen hangolja át: Swinton David

„A libidó metaforája”
(Ralph Fiennes és Dakota Johnson)

Bowie-ra hajazó androgün popdívát játszik, aki azért vonul el szerelmével a dél-olasz nyaralóba, hogy visszanyerje teljesen szétüvöltött hangját. A kezdeti nagy csöndek itt tehát nemcsak a meg-hittség és az elidegenedés közt vibráló jelentéssel telítődnek, hanem egyből reális okot is kapnak.

És ez a finomhangolás pont így zajlik később is a filmben, amelyik nagyjából követi, ám pszichológiailag sokkal kidolgozottabbá teszi az eredeti cselekményét: jó érzékkel felvillantott flashbackekből érthetjük meg a szereplők közti konfliktusok előzményeit, de a csábítások és az erőszakítórések is hihetőbbek. Merthogy a kezdeti, már-már unalmasan csöndes idillbe hamar belerobban a régi szerető és jóbarát, Harry, aki szemérmetlenül fiatal és kacér lányát is magával hozza a szigetre. Ők kavargatják fel annak a bizonyos szimbolikus értékű medencének az állóvizét, míg nem a négy szereplő közti vágyak és frusztrációk bonyolult hálózata végzetes örvényt idéz elő.

Guadagnino tehát kevesebbet hagy a fantáziánkra, mint Deray, de arra azért gondosan ügyel, hogy a legfontosabb nyitott kérdéseket megőrizze a sztoriban. A hiány nála is fontos építőelem. Mintha csak a film címét adó David Hockney festményt látnánk, ahol a néző nem tudhatja ki csobbant bele épp a kaliforniai medencébe. Az őrijítő ellipszisekért cserébe viszont sokkal többet láthatunk abból, hogyan gabalyodnak egymásba szép lassan a szereplők és miként bizonytalanodnak el a kezdeti határvonalakban. Mindezt csodálatos kameramunkával, vágással és zseniális színészi alakításokkal megragadva – Ralph Fiennes talán az *Erőszakik* tahó gengszterfőnökeként volt utoljára ennyire elementáris, mint az egyszerre ellenállhatatlan és elviselhetetlen Harry szerepében. Hiába remake, az *A Bigger Splash* pont olyan friss, zavarba ejtő és zabolátlan, mint egy hatalmas segges az elegáns kerti medencébe.

A BIGGER SPLASH (A Bigger Splash) – olasz-francia, 2015. Rendezte: **Luca Guadagnino**. Írta: **David Kajganich, Alain Page**. Kép: **Yorick Le Seaux**. Szereplők: **Tilda Swinton** (Marianne Lane), **Matthias Schoenaerts** (Paul De Smedt), **Ralph Fiennes** (Harry Hawkes), **Dakota Johnson** (Penelope Lannier). Gyártó: **Frenesy Film / Cota Film/ StudioCanal**. Forgalmazó: **JIL Kft. Feliratos**. 124 perc.